

Dr Stanisław Grodź SVD

Biogram

Urodzony 23 X 1964 w Mikołajkach; 1984 wstąpił do Zgromadzenia Słowa Bożego (SVD); studiował w Wyższym Misyjnym Seminarium Księży Werbistów: 1985-87 filozofię w Nysie i 1990-94 teologię w Pieniężnie; 1987-90 odbył kurs języka angielskiego w Liverpool i praktykę pastoralną (OTP – *Overseas Training Programme*) w Ghanie; 1994 uzyskał magisterium i 1997 licencjat z teologii w specjalizacji religioznawstwa na Wydziale Teologii KUL; 1997-98 był wolnym słuchaczem w School of Oriental and African Studies w Londynie; odbył też studia z islamistyki, specjalizacja w dziedzinie kontaktów chrześcijańsko-muzułmańskich, w *Centre for the Study of Islam and Christian-Muslim Relations, University of Birmingham* ukończone 1999 magisterium (*M.A. with Distinction in Islamic Studies*); 2003 uzyskał doktorat z teologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i został zatrudniony tam na stanowisku asystenta Katedry Historii i Etnologii Religii w Instytucie Teologii Fundamentalnej, a od 2007 jako adiunkt; 2006 przebywał osiem miesięcy w Ghanie badając tam sytuację kontaktów chrześcijańsko-muzułmańskich oraz kierunki rozwoju chrześcijaństwa.

Publikacje

-2007

Druki zwarte:

1. *Chrystologia afrykańska w rodzimym kontekście kulturowym*. Lublin 2005.

Artykuły naukowe:

1. *Islam*. W: *Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiolologicznej*. Red. H. Zimoń. Lublin 2000 s. 403-427.
2. *Ancestralna chrystologia Ch. Nyamitiego*. „Nurt SVD” 34:2000 nr 3 s. 81-97.
3. *W drodze ku złączeniu. Początki kształtowania się poglądów Amadou Hampâté Bâ na tradycje religijne*. „Nomos” 9:2001 nr 34-36 s. 98-108.
4. *Towards Universal Reconciliation: the early development of Amadou Hampâté Bâ's ecumenical ideas*, „Islam and Christian-Muslim Relations” 13:2002 s. 281-302.
5. *Chrześcijaństwo i islam. Próby porozumienia i współpracy*. „Studia Bobolanum” 2003 nr 1 s. 15-28.

6. *Doświadczenie dialogu z religiami niechrześcijańskimi*. W: *Od konfrontacji do dialogu. Doświadczenia Kościoła w XX wieku. Materiały Tygodnia Eklezjologicznego 2000*. Red. V. Kmiecik, A. Czaja, K. Kowalik. Lublin 2003 s. 351-356.
7. *Islam i chrześcijaństwo. Historia, dialog, współczesność*. „Collectanea Theologica” 73:2003 nr 1 s. 184-196 [współautor: Agata Skowron-Nalborczyk].
8. *Między poszukiwaniem porozumienia a błędnym kołem powrotu do konfliktów. Dialog międzyreligijny chrześcijan i muzułmanów*. „Teologia praktyczna” 4:2003 s. 33-48.
9. *Islam i chrześcijaństwo – droga w kierunku dialogu?* W: *Islam a terroryzm*. Red. A. Parzymies. Warszawa 2003 s. 143-166 [współautor: A.S. Nalborczyk].
10. *Uzdrowiciele, wróżbici, czarownicy – problem adekwatnego opisu kontaktów Afrykanów ze światem nadnaturalnym*. „Przegląd Religioznawczy” 210:2003 s. 117-127.
11. *Wielkim uzdrowicielem jest ten Jezus, dziecko Boga. Afrykańskie poszukiwania chrystologiczne*. „Nurt SVD” 37:2003 nr 4 s. 103-125.
12. *Amadou Hampâté Bâ – świadek muzułmańsko-chrześcijańskich kontaktów w Afryce Zachodniej*. W: *Dialog międzyreligijny*. Red. H. Zimoń. Lublin 2004 s. 339-352.
13. *Chrześcijańska postać uzdrawiania w Afryce w perspektywie teologicznej koncepcji Chrystusa – uzdrowiciela*. „Teologia Praktyczna” 5:2004 s. 101-117.
14. *Faith in Jesus Christ as Expressed in African Concepts?* W: *World Christianity. Politics, Theology, Dialogues*. Eds. A. O'Mahony, M. Kirwan. London 2004 s. 285-307.
15. *Islam – krótkie wprowadzenie*. „Collectanea Theologica” 73:2004 nr 4 s. 163-172.
16. *Chrystus – najstarszy brat? Afrykański model chrystologiczny jako ognisko innych modeli*. W: *Werbiści a badania religiologiczne*. Red. A. Wąs. Warszawa 2005 s. 178-188.
17. *Dualistyczne trendy w afrykańskim chrześcijaństwie*. „Nomos” 2005 nr 49-50 s. 152-165.
18. *Objawienie w islamie i sposoby jego uwiarygodniania*. W: *Objawienie*. Red. P. Moskal. Lublin 2005. Religia i mistyka. T. 3 s. 97-116.
19. *Problem inicjacji chrześcijańskiej na tle innych religii*. W: *Przekroczyć próg Kościoła. Tydzień Eklezjologiczny 2005*. Lublin 2005. W trosce o Kościół. T. 6 s. 49-59.
20. *Uwarunkowania współczesnych chrystologii afrykańskich*. „Roczniki Teologiczne” 52:2005 z. 9 s. 21-35.
21. *Afrykańskość chrystologii afrykańskiej*. „Roczniki Teologiczne” 53:2006 z. 9 s. 21-36.
22. *Akceptacja muzułmanów w deklaracji „Nostra aetate” – stereotyp czy drogowskaz w kontaktach chrześcijan z muzułmanami?* W: *Pokój dla świata. Znaczenie dialogu międzyreligijnego (w kontekście „Deklaracji o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich Nostra aetate Soboru Watykańskiego II”) dla społeczności polskiej i ukraińskiej oraz Kościoła w Europie Środkowowschodniej (1965-2005)*. Red. S.J. Żurek. Lublin 2006 s. 93-101.
23. *Poszerzona teraźniejszość i zawężona przyszłość w cieniu przeszłości? Debaty*

- wokół Johna Mbitiego (afrykańskiej) koncepcji czasu i dziejów. W: *Religia wobec historii, historia wobec religii*. Red. E. Przybył. Kraków 2006 s. 371-381.
24. „Eleventh Hour Christianity”. *Issues Raised by the Growth of Neo-Pentecostalism in Ghana*. „Verbum SVD” 48:2007 nr 1 s. 35-49.
  25. „Kościół żyje dzięki Eucharystii”. *Spojrzenie na sytuację Kościoła w Afryce*. „Roczniki Teologiczne” 54:2007 z. 9 s. 91-105.
  26. *Oblicze afrykańskiego chrześcijaństwa we współczesnej Ghanie*. „Collectanea Theologica” 77:2007 fasc. 2 s. 149-158.
  27. *Stare wino w stare bukłaki czy młode wino w nowe bukłaki? Re-konstrukcja chrześcijaństwa w Ghanie*. W: *Scio cui credidi. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Mariana Ruseckiego w 65. rocznicę urodzin*. Red. I. Ledwoń, K. Kaucha, Z. Krzyszowski, J. Mastej i A. Pietrzak. Lublin 2007 s. 701-712.
  28. *Teologiczne i artystyczne obrazy Jezusa w Afryce: uzdrowiciel, czarny Mesjasz, masajski młodzieniec-wojownik*. W: *Oblicza Jezusa Chrystusa w kulturach i religiach świata*. Red. T. Szyszka i A. Wąs. Warszawa 2007 s. 83-95.
  29. ‘*Vie with each other in good works*’: *What Can a Roman Catholic Missionary Order Learn from Entering into Closer Contacts with Muslims?* „Islam and Christian-Muslim Relations” 18:2007 nr 2 s. 205-218.

Hasła encyklopedyczne i leksykograficzne:

1. *Bujo Bénézet*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 180-181.
2. *Księgi święte*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 723-726.
3. *Manus Ukachukwu Christopher*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 771.
4. *Mbiti John Samuel*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 779-780.
5. *Mit*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 804-806.
6. *Nyamiti Charles*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 850-851.
7. *Okure Teresa*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 879.
8. *Sacrum*. W: *Leksykon teologii fundamentalnej*. Red. M. Rusecki, K. Kaucha, I.S. Ledwoń, J. Mastej. Lublin–Kraków 2002 s. 1058-1059.
9. *Kwame Bediako*. *Chrześcijaństwo jako religia nieeuropejska*. W: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku*. T. 2. Red. J. Majewski, J. Makowski Warszawa 2004 s. 23-31.
10. *Bénézet Bujo*. *W trosce o rozwój afrykańskiej teologii*. W: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku*. T. 2. Red. J. Majewski, J. Makowski Warszawa 2004 s. 42-51.
11. *Charles Nyamiti*. *Teologia w perspektywie ancestralnej*. W: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku*. T. 3. Red. J. Majewski, J. Makowski Warszawa 2006 s. 249-265.
12. *John Samuel Mbiti*. „Chrzcziciel” afrykańskich kultur i religii. W: *Leksykon wiel-*

kich teologów XX/XXI wieku. T. 3. Red. J. Majewski, J. Makowski Warszawa 2006 s. 210-225.

13. *Matżeństwo. I. W religiach niechrześcijańskich.* W: *Encyklopedia katolicka.* T. 11. Lublin 2006 kol. 1055-158.
14. *Marett Robert Ranulf.* W: *Encyklopedia katolicka.* T. 11. Lublin 2006 kol. 1284.
15. *Mercy Amba Oduyoye. Afrykańska teologia feministyczna.* W: *Leksykon wielkich teologów XX/XXI wieku.* T. 3. Red. J. Majewski, J. Makowski Warszawa 2006 s. 266-280.

Recenzje:

1. Rec.: P. Gifford, *African Christianity. Its Public Role, London, Hurst, 1998.* „*Verbum SVD*” 39:1998 s. 408-410.
2. Rec.: E. de Rosny, *La nuit, les yeux ouverts. Récit,* Paris: Editions du Seuil, 1996. „*Verbum SVD*” 40:1999 s. 100-102.
3. Rec.: M.E. Okoronkwo, *Conflict Management in Igbo Rhetoric. A Contribution to Igbo Ethnolinguistics and Inculturation Theology,* Bonn: Bornegässer, 2001. „*Verbum SVD*” 43:2002 s. 133-135.
4. Rec.: P.F. Knitter, Ch. Muzaffar (eds.), *Subverting Greed. Religious Perspectives on the Global Economy,* Maryknoll NY, Orbis Books/Boston Research Center for the 21st Century, 2002, XIV+192 pp. ISBN 1-57075-446-2. „*Verbum SVD*” 45:2004 s. 317-320.
5. Rec.: J. Kwabena Asamoah-Gyadu, *African Charismatics. Current Developments within Independent Indigenous Pentecostalism in Ghana,* Leiden, E.J. Brill, 2004. ISBN 90-04-14-89-1; also published by Africa Christian Press under licence from Koninklijke Brill NV, 2005. XII+280 pp. ISBN (pbk) 9964878052. „*Verbum SVD*” 47:2006 s. 429-432.

Artykuły popularnonaukowe i publicystyczne:

1. *Wojna plemienna w Północnej Ghanie.* „*Nurt SVD*” 28:1994 nr 4 s. 119-122.
2. *Chrystus-Król czy Chrystus-Przodek? Chrystologiczne poszukiwania afrykańskich chrześcijan.* „*Znak*” 50:1998 nr 521 s. 103-112.
3. *Poland.* W: *L’islam et les musulmans dans l’Europe élargie: radioscopie.* Red. B. Maréchal. Louvain-la-Neuve: Bruylant-Academia 2002 s. 117-121.
4. *Zanim będzie ich więcej. Kontakty chrześcijańsko-muzułmańskie w Polsce.* „*Tygodnik powszechny*” 2002 nr 5 s. 8 [współautor: A. Skowron-Nalborczyk].
5. *Misje jako rywalizacja w dobrym. Dialogiczny model misjonowania.* „*Nurt SVD*” 37:2003 nr 3 s. 123-138.
6. *Nie straszyc islamem. Przewycięzanie stereotypów – rozmowa z Stanisławem Grodziem SVD.* „*W drodze*” 2005 nr 6 s. 25-41.
7. *Masajowie.* „*Misje Dzisiaj*” 25:2006 nr 145 s. 23.

Publikacje internetowe:

1. *Afrykańska chrystologia inkulturacji: ujęcie historyczno-bibliograficzne (do końca XX w.).* „*DULOS*” 8:2003 PM 3. www.chrystologia.pl
2. *The Ascending Converges. The Unifying aspect of religious faith in the encounter between a French Protestant scientist and a Fulbe Muslim researcher.*

„Trans”. Internet-Zeitschrift für Kulturwissenschaften” Nr. 15 Jänner 2004
http://www.inst.at/trans/15Nr/01_4/grodz15.htm

Publikacje

2008-

Wydawnictwa redaktorskie:

1. Grodź, S., Zimoń, H., Kupisiński, Z. (Red.): *Badania nad religiami Afryki oraz religijnością ludową Polski i Ukrainy*. Studia Religiologiczne 10. Lublin 2009 ss. 321.

Artykuły:

1. Waldenfels, H., tłum. S. Grodź: *Zasada wolności religijnej i jej wpływ na społeczeństwo*. „Nurt SVD” 41(2007) 3-4(119-120) s. 59–76.
2. Grodź, S.: *Christians and Muslims in West Africa*. W: *Christian Responses to Islam: Muslim-Christian relations in the modern world* (Red. A. O’Mahony, E. Loosley). Manchester 2008 s. 207–221.
3. Grodź, S.: *Chrześcijananie i muzułmanie – wrogość od zarania?* „Roczniki Teologiczne” 55:2008 z. 9 s. 107–122.
4. Grodź, S.: *Chrześcijananie o kontaktach z muzułmanami*. *Journées d’Arras 2007*. „Nurt SVD” 42:2008 z. 1-2 (121-122) s. 259–261.
5. Grodź, S.: *Konferencja katolicko-szyicka 2007: „Etyka we współczesnym społeczeństwie”*. „Nurt SVD” 42:2008 z. 1-2 (121-122) s. 263–264.
6. Grodź, S.: *Meczet*. W: *Encyklopedia katolicka*. T. XII. Lublin 2008 kol. 362–364.
7. Grodź, S.: *Medyna*. W: *Encyklopedia katolicka*. T. XII. Lublin 2008 kol. 432–433.
8. Grodź, S.: *Mekka*. W: *Encyklopedia katolicka*. T. XII. Lublin 2008 kol. 461–462.
9. Grodź, S.: *Mit. Aspekt religioznawczy*. W: *Encyklopedia katolicka*. T. XII. Lublin 2008 kol. 1357–1359.
10. Grodź, S.: *Mitologiczno-Rytualistyczna Szkoła*. W: *Encyklopedia katolicka*. T. XII. Lublin 2008 kol. 1370–1371.
11. Grodź, S.: Rec.: Pawlik, Jacek Jan: *Zaradzić nieszczęściu. Rytuały kryzysowe u ludu Basari z Togo*. [To Overcome Misfortune. Crisis Rituals of the Bassari People from Togo]. Olsztyn: Studio Poligrafii Komputerowej „SQL” s.c., 2006. 301 pp. ISBN 978-83-88125-45-1. (Biblioteka Wydziału Teologii UWM, 31). „Anthropos” 103:2008 z. 1 s. 281–282.
12. Grodź, S.: Rec.: Philip Jenkins. *The Next Christendom. The Coming of Global Christianity*. Oxford: Oxford University Press 2002 ss. XVI+270. „Roczniki Teologiczne” 55:2008 z. 9 s. 159–162.
13. Grodź, S., Skowron-Nalborczyk, A.: *Jednakowe słowo dla nas i dla was. List 138. uczonych i zwierzchników muzułmańskich dla przywódców chrześcijaństwa*. „Więź” 2008 z. 1(591) styczeń s. 31–34 (Wprowadzenie), 35–54. Tłumaczenie.
14. Grodź, S., Skowron-Nalborczyk, A.: *List 138 uczonych muzułmańskich do duchowych przywódców chrześcijańskich „Jednakowe słowo dla nas i dla was”*.

- Nowy etap w kontaktach chrześcijańsko-muzułmańskich?* W: *Dialog w żywiole wyobraźni* (Red. J. Stranz). Poznań 2008 s. 258–278.
15. Grodź, S., Skowron-Nalborczyk, A.: *Teologowie chrześcijańscy i muzułmańscy w dialogu międzyreligijnym. Wybrane inicjatywy*. W: *Miniatury ekumeniczne. Księga pamiątkowa na stulecie urodzin siostry Joanny Lossow (1908-2005)* (Red. M. Rottenberg). Warszawa 2008 s. 308–316.
  16. Grodź, S.: *Muzułmańsko-chrześcijańskie kontakty w Ghanie. Przykład Tamale*. W: *Badania nad religiami Afryki oraz religijnością ludową Polski i Ukrainy*. Lublin 2009 s. 117–129.
  17. Grodź, S.: *Niebo. I. W religiach niechrześcijańskich*. W: *Encyklopedia katolicka*. T. XIII. Lublin 2009 kol. 1027–1030.
  18. Grodź, S.: *Nimatullahijja. Nimatullahi Sufi Order*. W: *Encyklopedia katolicka*. T. XIII. Lublin 2009 kol. 1313–1314.
  19. Grodź, S., Skowron-Nalborczyk, A.: *Poland*. W: *Yearbook of Muslims in Europe* (Red. J. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, B. Maréchal, C. Moe). T. I. Leiden-Boston 2009 s. 267–275.
  20. Grodź, S.: *Christian-Muslim Experiences in Poland*. „Exchange. Journal of Missiological and Ecumenical Research” 39:2010 z. 3 s. 270–284.
  21. Grodź, S.: *Kiedy Ghańcy sięgają po idiom czarownictwa*. W: *Pluralizm kulturowy i religijny współczesnego świata. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Henrykowi Zimoniowi SVD w 70. Rocznicę urodzin* (Red. Z. Kupisiński, S. Grodź). Lublin: Wydawnictwo KUL 2010 s. 541–553.
  22. Grodź, S.: *Migracje muzułmanów w perspektywie europejskiej i zachodnioafrykańskiej*. „Nomos” nr 69/70:2010 s. 53–69.
  23. Grodź, S.: *„Przyjmij twój sukces!”*. *Atrakcyjność neopentekostalnego chrześcijaństwa w Ghanie*. „Roczniki Teologii Fundamentalnej i Religiiologii” 2(57):2010 s. 121–136.
  24. Grodź, S., Skowron-Nalborczyk, A.: *Poland*. W: *Yearbook of Muslims in Europe. Volume 2*. (Red. J. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, B. Maréchal, C. Moe). E.J. Brill, Leiden-Boston 2010 s. 401–411.

Tłumaczenie:

1. Grodź, S. tłumaczenie: Jenkins, P.: *Chrześcijaństwo przyszłości. Nadejście globalnej Christianitas*. Warszawa 2009 ss. 386.